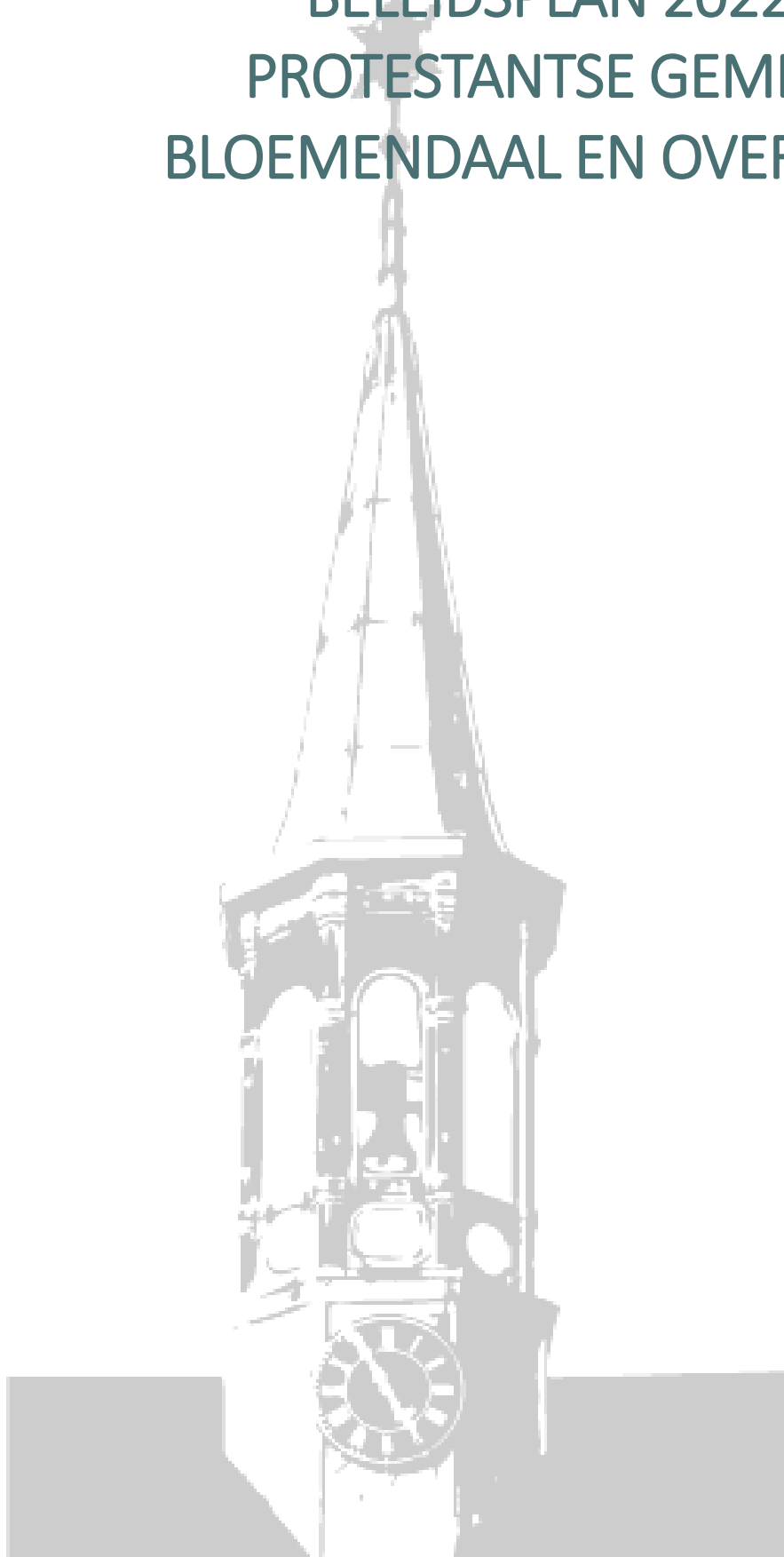
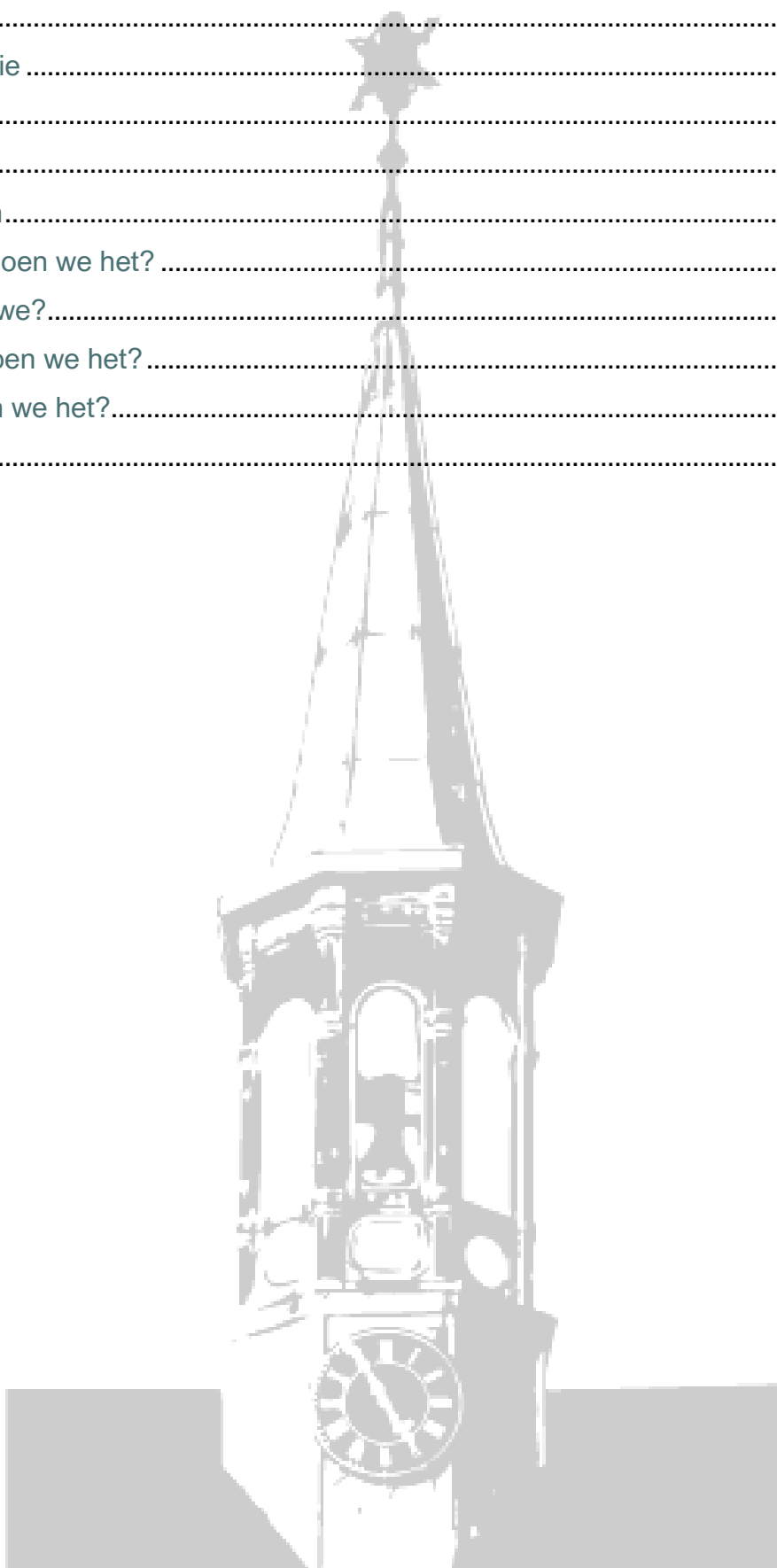

BELEIDSPLAN 2022-2025
PROTESTANTSE GEMEENTE
BLOEMENDAAL EN OVERVEEN

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onze missie	4
Over ons	4
Onze visie	5
Prioriteiten	5
Voor wie doen we het?	8
Wat doen we?	9
Met wie doen we het?	10
Waar doen we het?	11
<i>Bijlage</i>	12

Inleiding

Een nieuw beleidsplan tot stand gekomen met de hele gemeente. Dat is wat er nu voor u ligt. Het beleidsplan bestaat daarbij grofweg uit twee delen: een beschrijving van de huidige situatie en voorstellen en aanpak voor de toekomst van onze kerkelijke gemeente.

Proces

Bij aanvang van het proces in mei 2021 is een beleidscommissie samengesteld van een drietal kerkraadsleden en de interim-predikant. Deze commissie heeft onder leiding van de interim-predikant een beleidsdag voor de voltallige kerkenraad georganiseerd. Voor deze beleidsdag zijn zeven stellingen geformuleerd waarover is gediscussieerd. Na de beleidsdag is een verslag hiervan naar de gemeente gestuurd met de uitnodiging deel te nemen aan een van de zes beleidssessies in september 2021. Daarnaast was het ook mogelijk schriftelijk te reageren als groep of individueel. Op basis van alle inbreng is vervolgens een conceptbeleidsplan geschreven wat besproken is in de kerkraadsvergadering van 12 oktober. Vervolgens is het conceptplan op dinsdag 23 november tijdens een gemeenteavond voorgelegd aan de gemeenteleden waarna het beleidsplan door de kerkenraad definitief is vastgesteld. Het beleidsplan zal worden uitgewerkt in jaarplannen voor de komende 4 jaar.

De kern

Onze kerkgemeente voelt zich onderdeel van de wereld om zich heen. Het wil nadrukkelijk een plek innemen in die wereld en met open houding en activiteiten kerkzijn voor gemeenteleden, burgers en buitenlui die om welke reden dan ook op ons pad komen. Daarnaast kenmerkt dit beleidsplan zich door een meer projectmatige aanpak van de organisatie voor te stellen. Zo blijft het mogelijk aantrekkelijke activiteiten te blijven organiseren zonder te veel druk(te) op de gemeenteleden.

Van start

Dit beleidsplan valt samen met het einde van twee jaar coronacrisis. Hoewel het niet zeker is dat corona niet meer opspeelt, is er nu ruimte. Bovendien is op 12 december 2021 onze nieuwe predikant Jessa van der Vaart bevestigd. Een mooi moment voor een om start van ons beleidsplan te vieren. Een mooi moment voor een nieuw begin.

Onze missie

Onze geloofsgemeenschap weet zich vanwege Gods genade gestalte van de ene algemene christelijke Kerk en maakt als zodanig deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. Zij is een gemeenschap die, geroepen tot eenheid, getuigenis en dienst, samenkomt rondom Woord en sacrament (Ordinantie 2.1.1 van de Kerkorde PKN). Vanuit deze roeping willen wij ons verbinden met onze dorpsgenoten in Bloemendaal en Overveen en de wereld om ons heen.

Over ons

Alvorens onze visie op kerk-zijn te formuleren en onze beleidsprioriteiten te benoemen, allereerst een schets van onze gemeente. Want wie zijn wij en waaraan ontleen we onze inspiratie en kracht dat we zo kerk willen zijn?

Onze dorpskerk als centrum van het gemeentelven is gelegen in een prachtige omgeving aan de zee. Daarmee heeft onze kerkelijke gemeente de kenmerken van een dorpsgemeente met een duidelijke stedelijke oriëntatie. Het merendeel van de ruim duizend leden woont in de dorpen Bloemendaal en Overveen. Ongeveer een kwart van de leden woont in Haarlem of elders. Bijna de helft van de gemeente is ouder dan zestig jaar. Ons prachtige kerkgebouw uit 1636 in het centrum van Bloemendaal is in 2015 nog gerestaureerd. De kerkdiensten worden met beeld en geluid uitgezonden via Radio Bloemendaal, die de beschikking heeft over een professioneel ingerichte studio. De gemeente heeft een functioneel ingericht kerkelijk centrum naast de kerk aan de overzijde van de straat. Daarin is ook het kerkelijk bureau met een ondersteunende staf ondergebracht dat bijna dagelijks is geopend. De kosterstaken worden uitgevoerd door twee (deeltijd) krachten.

Onze gemeente is een gemeenschap, met een grote onderlinge betrokkenheid. Men is sterk in organiseren: zodra er iets gedaan moet worden, zijn er vaak vrij snel vrijwilligers in touw die allerlei dingen organiseren en regelen. Daarbij dient wel aangetekend te worden dat het vaak om dezelfde (harde) kern van vrijwilligers gaat, die soms ook al aardig op leeftijd zijn. Ook zijn de informele lijnen in de gemeente vaak kort: men weet elkaar te vinden. Betrokkenheid is er ook in die zin dat mensen graag mee willen praten met wat er in de gemeente gebeurt.

Onze visie

De kerk is er niet alleen voor zichzelf, maar ook voor de wereld waarvan zij deel is. De Protestantse Gemeente van Bloemendaal en Overveen wil daarom een open, oecumenisch gezinde gemeenschap zijn, die haar inspiratie zoekt in de Bijbelse verhalen. In onze dagelijkse wereld die gedomineerd wordt door heersende opinies, bestaande machtsverhoudingen, complot denken, vooroordelen en taalverarming, horen wij in deze verhalen een hoopvolle tegenstem.

De openheid van onze gemeente wordt op verschillende manieren ingevuld. Open in de zin, dat zij pluriform is en iedereen zich er welkom mag weten. Maar ook in de zin van open voor nieuwe ideeën en nieuwe initiatieven. Een voorbeeld van onze openheid is ook letterlijk 'Kerk Open': twee keer per week is het kerkgebouw een paar uur open voor eenieder die binnen wil lopen. Elders in dit beleidsplan wordt dit initiatief verder uitgelegd.

Onze prioriteiten

In lijn met het beleidsplan 2017-2020 willen wij in de komende jaren aan de volgende speerpunten prioriteit geven: verder exploreren van onze visie op open kerkzijn en wat dit betekent voor de wijze waarop we gemeente zijn, aandacht voor het ouder worden, jeugd, armoedebestrijding, de verbinding met de dorpssamenleving van Bloemendaal en Overveen en oecumene.

Daarnaast heeft de diaconie in haar beleidsplan 2022-2025 een drietal beleidsdoelen geformuleerd. Deze zijn:

- Het uitvoeren van plaatselijke activiteiten;
- Het verantwoord kiezen van steun- en collectiedoelen;
- Het zichtbaar maken van de diaconie binnen de gemeente.

De diaconie staat open voor nieuwe initiatieven en suggesties daarvoor vanuit de gemeente. Een voorbeeld daarvan is de steun van de diaconie aan het plaatselijk doel Buurtgezinnen Bloemendaal. Het diaconaal beleidsplan is via de website in te zien of bij het kerkelijk bureau op te vragen.

Het College van Kerkrentmeesters maakt zich zorgen over de terugloop van de kerkelijke bijdragen. Slechts een klein deel van de gemeenteleden geeft jaarlijks een substantieel geldbedrag voor de instandhouding van het gemeentelieven en het pastoraat. Het college gaat aan de slag met het moderniseren van de geldwerving. Hiervoor zal een evaluatie worden uitgevoerd. Vervolgens zal worden nagedacht hoe beter met de gemeente kan worden gecommuniceerd en welke vormen van geldwerving hier het beste bij aansluiten. Daarnaast zal het college zijn visie formuleren op het financiële beleid voor de langere termijn, waarin het zal aangeven hoe het de financiële toekomst ziet van onze gemeente. De meerjarenbegroting van het college is via het kerkelijk bureau opvraagbaar.

Ook de wijze waarop de gemeente zich organiseert behoeft aandacht. Deze wordt te veel als 'top-down' ervaren. Meer ruimte voor het uiten van opbouwende kritiek en suggesties en een goed persoonlijk contact tussen leden van de kerkenraad en gemeente kunnen hierbij helpen. Evenals het actief vragen om suggesties in een informele setting, een ideeënbus, talentenbank en het organiseren van een periodieke feedback. Ook transparante communicatie over te nemen besluiten en het daarbij benoemen van de overwegingen draagt hieraan bij. De beleidssessies voorafgaand aan de totstandkoming van dit beleidsplan zijn in dit verband als positief ervaren. Hetzelfde geldt voor het schrijven van de profielen voor gemeente en predikanten. Deze wijze van werken, van-onder-op, zal in de nieuwe beleidsperiode worden voortgezet.

Het is voor gemeenteleden vaak niet makkelijk zich voor vier jaar te binden aan een ambt. Projectmatig werken biedt de mogelijkheid meer en andere gemeenteleden te vinden die zich willen inzetten voor de kerk. Ook willen gemeenteleden dat er een beroep op hen wordt gedaan, men wil gevraagd worden, ook voor de niet voor de hand liggende werkzaamheden. Evenals het communiceren van vacante posities bij bestaande en nieuwe initiatieven geeft meer gemeenteleden de mogelijkheid actief te worden. Aan meer projectmatig werken en aanspreken van gemeenteleden zal dan ook prioriteit worden gegeven.

De zondagse eredienst vormt het hart van de gemeente. Daarbij staan de Bijbelse verhalen centraal, ingebed in een liturgie waarin ook ruimte voor vernieuwing is. De gemeente hecht aan een goede muzikale ondersteuning van de diensten, bijvoorbeeld in de vorm van een (professionele) organist en de bijdrage van een cantorij.

Daarnaast bieden de meditatie's in Advents- en Paastijd een welkome aanvulling op de zondagse vieringen. Deze zullen dan ook worden gecontinueerd.

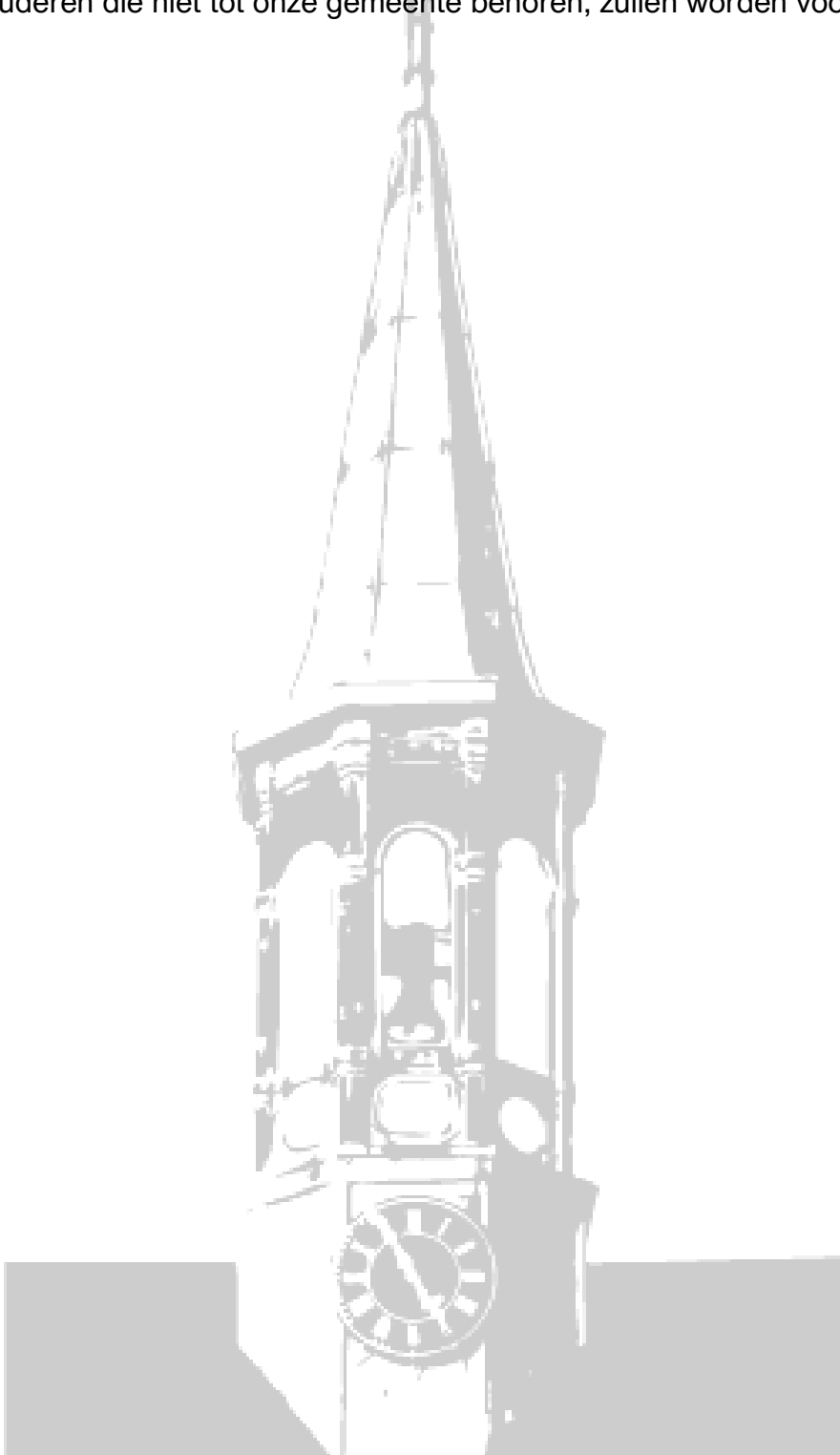
Er is inmiddels een Commissie Liturgie & Eredienst gevormd. Deze commissie biedt een klankbord voor de predikant en geeft gemeenteleden de mogelijkheid mee te denken over de eredienst, bijvoorbeeld over de invulling van de liturgie en dienstvormen.

Op het gebied van de *jeugd* is er veel opgebouwd de laatste jaren. Daarbij hebben juist de niet-binnenkerkelijke activiteiten (vieringen met de plaatselijke basisscholen, kerstfeest op het Dorpsplein, Palmpasen) ervoor gezorgd dat er veel nieuwe (basisschool)jeugd in de kerk kwam. En met hen werd dus ook de belangrijke groep van hun ouders bereikt. Daarbij is het wel belangrijk dat dan ook bij de erediensten een inhoudelijk goed programma voor de kinderen wordt aangeboden. Ouders vinden het juist in déze tijd, waarin via scholen e.d. kinderen steeds minder in aanraking met de christelijke traditie komen, belangrijk, dat er iets goeds wordt aangeboden.

Maar ook bij de ouders zelf en hun generatiegenoten zonder kinderen (*middengroep*) is veel behoefte aan verdieping en bezinning gebleken, wat zijn neerslag onder andere heeft gekregen in een aantal activiteiten, zoals de kring "Op verhaal komen". De

activiteiten voor jeugd en (jonge) ouders zal, in lijn met wat in de afgelopen jaren is ontwikkeld, in de komende beleidsperiode nadrukkelijk worden uitgebouwd.

Daarnaast is voor de *ouderen* in de afgelopen jaren veel opgebouwd: er zijn nieuwe initiatieven, veel activiteiten. In uitstekende samenwerking met de pastorale vrijwilligers is een ouderenpastoraat opgezet dat staat als een huis. Dit neemt niet weg dat het ouderenwerk in onze gemeente sterk aanbod gestuurd is en weinig rekening houdt met de veranderde behoeften van ouderen. Beoogd wordt hierin verandering te brengen door meer vraaggericht te gaan werken. De wekelijkse koffieochtenden voor ouderen die in de coronatijd zijn gestart blijken in een duidelijke behoefte te voorzien, ook voor ouderen die niet tot onze gemeente behoren, zullen worden voortgezet.

Voor wie doen we het?

Onze gemeente wil niet alleen open zijn, maar ook een maatschappelijk betrokken gemeente. Niet naar binnen gekeerd, maar vooral naar buiten gericht. Haar maatschappelijke betrokkenheid vindt met name plaats via diaconale projecten. Zoals onze (al jarenlange) verbondenheid met het Oecumenisch Centrum voor kwetsbaren 'Stem in de Stad', in Haarlem-Centrum. Niet alleen gaat hier regelmatig geld vanuit de diaconie heen, maar ook zijn er mensen vanuit onze gemeente actief bij Stem in de Stad als vrijwilliger. Verder zijn de banden met de woongemeenschap De Ark, waar mensen met en zonder beperking samenleven, bidden en werken, warm te noemen. Bewoners van De Ark wonen regelmatig de erediensten bij, en ook voelen gemeenteleden zich betrokken bij De Ark. Daarnaast is de diaconie betrokken bij de voedselbank, kledingacties, jaarmarkt, buurtzorg en andere activiteiten. Niet afwachtend, maar steeds proactief. Zij is het diaconale hart van onze gemeente en wil dit blijven.

De afgelopen jaren is tweejaarlijks een Rooseveltweek georganiseerd. Dit is een vakantie week voor ouderen en kwetsbaren. Bij de organisatie zijn veel vrijwilligers uit onze gemeente betrokken. In 2022 zal deze week opnieuw worden georganiseerd.

Ons kerkgebouw is niet alleen het bloeiend centrum van het kerkelijk leven, maar staat ook open voor het dorp. Openheid naar het dorp is in de afgelopen periode nadrukkelijk speerpunt van beleid geweest. Voorbeelden daarvan zijn: Kerstnacht in Bloemendaal, dat uitgegroeid is tot een 'event' voor het hele dorp. Maar ook de Adventshut die in samenwerking met onze gemeente wordt georganiseerd door een restaurant in de buurt van de kerk. De contacten met de burgerlijke gemeente zijn warm te noemen. Areopagus, een interview met bekende mensen over wat hen beweegt en gespreksgroepen en -avonden voor mensen van buiten onze gemeente dragen bij aan de open kerk die wij willen zijn.

In het kader van 'Kerk Open', sinds een aantal jaar, is het kerkgebouw twee keer per week geopend, waarbij we een plek van stilte en bezinning willen bieden middenin het dorp, een plek waar iedereen binnen kan lopen om even op adem te komen in de hectiek van ons bestaan. Bezoekers kunnen een kaarsje aansteken, bidden of gewoon even stil zijn. Er is een goede samenwerking met de stichting Vrienden van de Dorpskerk.

Wij willen een open en betrokken gemeente zijn en blijven. In de komende beleidsperiode willen we de plek die we in onze omgeving hebben verworven bestendigen en blijven vormgeven, passend bij de behoeften die er zijn en de mogelijkheden die we hebben.

Wat doen we?

De kerk van morgen is een groene kerk. Sinds oktober 2018 mogen wij ons officieel 'Groene Kerk' noemen. Dit betekent dat onder leiding van de Groene Kerkcommissie de gemeente ieder jaar één of meerdere stappen zet op weg naar verduurzaming. Onze gemeente was al actief, bijvoorbeeld door ondersteuning van de Voedselbank en verantwoord onderhoud van de kerktuin. De commissie 'Groene Kerk' heeft in afgelopen jaren de duurzame kerk verder ontwikkeld. Zo is Green Key leidraad bij gebouwenbeheer geworden, wordt het energieverbruik bewaakt, en in de zomer van 2020 zijn er bijenkorven geplaatst in onze kerktuin. Verder bereiden we ieder najaar samen met de predikant de Groene Zondag voor. De komende beleidsperiode zoeken we met elkaar (theologische) inspiratie en verdieping rond duurzaamheid.

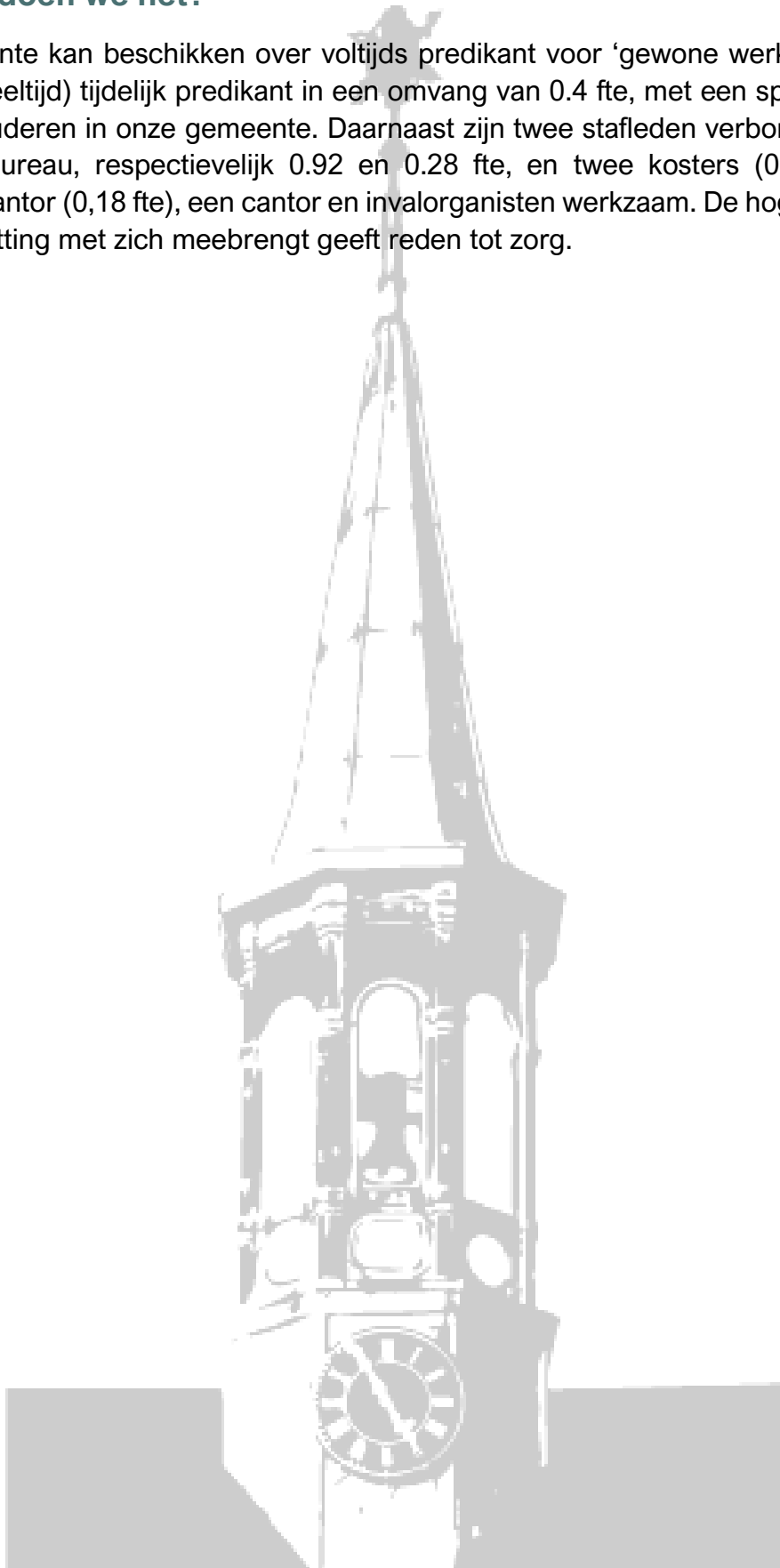
In onze gemeente zijn vele groepen actief en er is een breed scala aan activiteiten, gericht op leden van onze gemeente alsook op niet-gemeentelieden, zoals:

- *Gesprekskring 'Op verhaal komen' (leeftijdsgroep 30-60 jaar)*
- *Juniortafel*
- *Tiengroep*
- *Bijbelklas*
- *Kleinkoor*
- *Cantorij*
- *Jaarmarkt*
- *Bijbeltafel voor ongelovigen*
- *Jaarlijkse jeugdevenementen rond Pasen, Kerst en einde schooljaar*
- *Blinkertkring*
- *Kerkpleinkring*
- *Zin in Ouderdom*
- *Oosterduinkring*
- *De Sierlijke Kroon*
- *Filosofiekring*
- *Voedselbankhulp en verkoop fairtrade-artikelen*
- *Meelezen met de predikant*
- *Oecumenische pinksterviering in openluchttheater Caprera*
- *Zomeractiviteiten zoals theemiddag en lunch met thema.*
- *De wintermaaltijd (gericht op ontmoeting en onderling pastoraat)*
- *De handwerkgroep is gericht op onderlinge ontmoeting en onderling pastoraat.*
- *Tweemaal per jaar is er een toerustingsbijeenkomst voor alle contactpersonen*
- *Themabijeenkomsten zoals over dementie en voltooid leven en de kerkreisjes.*
- *Werkgroep Groene Kerk*
- *Gemeentelunch op de Gemeentezondag*
- *Tuinclub*
- *Kerkreisjes*
- *Koffieochtenden*
- *Rooseveltweek*

We willen graag ook een actieve, groeiende en bloeiende gemeente zijn. We realiseren ons dat dit iedere keer opnieuw nieuwe invulling vraagt. Via gemeentebijeenkomsten zal de gemeente worden uitgenodigd hoe zij de concrete invulling hiervan ziet.

Met wie doen we het?

De gemeente kan beschikken over voltijds predikant voor 'gewone werkzaamheden' en een (deeltijd) tijdelijk predikant in een omvang van 0.4 fte, met een specifieke taak voor de ouderen in onze gemeente. Daarnaast zijn twee stafleden verbonden aan het kerkelijk bureau, respectievelijk 0.92 en 0.28 fte, en twee kosters (0.83 fte), een organist/cantor (0,18 fte), een cantor en invalorganisten werkzaam. De hoge kosten die deze bezetting met zich meebrengt geeft reden tot zorg.

Waar doen we het?

De kerkelijke gemeente Bloemendaal en Overveen mag kerken in de eeuwenoude Dorpskerk. Een monumentaal pand dat na de verbouwing een aantal jaar geleden nu ook meer geschikt is voor multifunctioneel gebruik. De gemeente heeft de beschikking over een Kerkelijk Centrum, aan de overzijde van de straat. Tevens is de gemeente eigenaar van het gebouw Maranatha, dat zij door een schenking heeft verworven. In de afgelopen jaren zijn er plannen ontwikkeld voor het (her)gebruik van het gebouw. Over de bestemming van Maranatha is in 2021 een besluit genomen tot verbouwing.

Op het gebied van communicatie heeft onze gemeente diverse kanalen en media tot haar beschikking, zoals:

- hardcopy-uitgave van het Maandbericht
- website
- wekelijkse Nieuwsbrief
- facebook
- youtube-kanaal

De wens is om deze media uit te breiden met Instagram en een activiteitenboekje uit te geven, met een overzicht van de diverse groepen en de samenstelling ervan.

Desondanks is er ontevredenheid in de gemeente over de wijze waarop gemeenteleden worden geïnformeerd en is er behoefte aan bezinning op het thema 'communicatie' in het algemeen, op basis van een brede evaluatie van de effectiviteit van de diverse media in onze gemeente.

De verdere faciliteiten waarover de gemeente Bloemendaal en Overveen beschikt, zijn over het algemeen goed te noemen. Radio Bloemendaal, als waardevol onderdeel van onze gemeente, heeft een geavanceerde studio, zodat de kerk al vóór coronatijden over uitstekende uitzendmogelijkheden kon beschikken. De toegankelijkheid voor minder validen is niet overal even goed. De banken in de kerk zijn lastig om in te komen en het Kerkelijk Centrum is voor minder validen slecht toegankelijk. Gemist wordt een goede ruimte voor crèche en kinderkring. Een jeugdruimte voor zondagse- en doordeweekse activiteiten wordt gemist. Waar verbeteringen mogelijk zijn, zullen deze in komende beleidsperiode worden doorgevoerd.

Radio Bloemendaal is tijdens de coronacrisis eens te meer een zeer waardevol onderdeel van onze gemeente gebleken. Dankzij alle kennis en de moderne studio (eerst in de Vijverwegkerk, daarna na de verbouwing van de Dorpskerk boven de kerkzaal van de Dorpskerk) die er al waren, konden de zondagse erediensten soepel worden uitgezonden via internet. Dit heeft de verbondenheid binnen de gemeente zeker positief beïnvloed. Zo draagt Radio Bloemendaal al sinds 1924 bij aan de ambitie van open kerk zijn. De kerkenraad is voornemens met Radio Bloemendaal in gesprek te gaan over hoe in de komende jaren invulling kan worden gegeven aan dit medium.

Tot slot, bij ons is iedereen welkom. Wij zijn een open kerk.

Bijlage

Voor een indruk van de opbouw van onze gemeente volgt hieronder een kort overzicht van de demografische gegevens (stand: 12 november 2020).

WOONPLAATS	PE*
BLOEMENDAAL	262
OVERVEEN	134
HAARLEM	180
AERDENHOUT	6
BENNEBROEK	3
BENTVELD	2
HEEMSTEDE	11
VOGELENZANG	4
DRIEHUIS	5
IJMUIDEN	1
SANTPOORT-NOORD	7
SANTPOORT-ZUID	26
VELSERBROEK	9
OVERIG	28
BUITENLAND	6
	684
LEEFTIJD	TOTAAL
0 - 20	146
20 - 29	50
30 - 39	59
40 - 49	126
50 - 59	156
60 - 69	155
70 - 79	180
80 - 89	131
90 - 99	51
100 +	6
	1060

*PE= Pastorale Eenheid (d.w.z. één adres).